

Aktivnosti članova Cochrane BiH tijekom 2024. godine

Članovi Cochrane BiH tima od kraja 2023. godine te tijekom 2024. godine imali su brojne aktivnosti, čime su još jednom potvrdili svoj doprinos razvoju ovog globalnog pokreta na lokalnoj razini, na području Bosne i Hercegovine.

Aktivnu angažiranost i suradnju ističemo od sredine prosinca 2023. godine, kada je u gradu Rijeci, održan značajan skup - **15. hrvatski Cochrane simpozij**.

„Osnove sustavnog pretraživanja literature prema Cochrane metodologiji“ i „Unapređivanje kliničke prakse uz Cochrane sustavne preglede“ bile su teme ovog događaja, organiziranog od strane Medicinskoga fakulteta Sveučilišta iz Rijeke.

Cochrane BiH predstavljali su: prof. dr. sc. Svjetlana, Grgić, suvoditeljica Cochrane Bosna i Hercegovina te članovi doc. dr. sc. Sanja Jakovac, dr. med. Linda Soldo, zatim Silva Planinić i Alisa Džebo, ispred Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, inače svi predstavnici Sveučilišne kliničke bolnice u Mostaru.

U travnju 2024. godine, održan je drugi međunarodni tečaj za zdravstvene djelatnike na temu **“Važnost sustavnih preglednih radova u svakodnevnoj kliničkoj praksi”**. Tečaj je održan na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, koji je jedan od organizatora događaja zajedno sa Cochrane BiH, Cochrane Hrvatska, Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar i Fakultetom zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru.

Članovi Cochrane BiH, krajem kolovoza 2024. godine sudjelovali su na predavanju prof. dr. Benjamina Đulbegovića, koje je održano na Medicinskom fakultetu u Splitu pod nazivom „The quality of evidence and truth“. Predavanje su organizirali Medicinski fakultet u Splitu i Cochrane Hrvatska.

Prije nego što je održao predavanje, prof. Đulbegović je posjetio Onkologiju KBC-a Split, koja ga je impresionirala. Tijekom predavanja o medicini temeljenoj na dokazima okupljenima je obrazložio kako funkcionirati u okolnostima suprotstavljenih tvrdnji, odnosno kako, primjerice, odabrati dijagnostički test i terapiju. Referirao se i na napretke u liječenju karcinoma u SAD-u. Istaknuo je kako je drastično promijenjeno u posljednja tri desetljeća, otkako je ondje.

Odmah poslje splitskog događaja, voditeljica i suvoditeljica Cochrane BiH, doc. dr. sc. Filipa Markotić i prof. dr. sc. Svjetlana Grgić, sudjelovale su po prvi put u Pragu, na drugom svjetskom kongresu **Global Evidence Summit**. Događaj održan od 10. do 13. rujna 2024. godine, bio je jedinstvena prilika za nas i naše kolege diljem svijeta da se uključe u praksu utemeljenu na dokazima, sa zajedničkom misijom pružanja platforme za raspravu o kritičnim pitanjima u različitim sektorima, uključujući zdravstvo, obrazovanje, socijalnu pravdu, okoliš i klimatske promjene.

Od događaja koje zbirno dodajemo u ovo izvješće, posljednje navodimo, **16. Cochrane hrvatski simpozij**, koji je održan u Splitu, na Medicinskom fakultetu, 18. listopada 2024. godine.

Glavni predavač ovog događaja čija je trema bila “Moderni pogledi na mentalno zdravlje: uključivanje medicine temeljene na dokazima za učinkovitu zdravstvenu skrb”, bila je urednica Cochrane Library, dr. Karla Soares-Weiser koja je održala dva predavanja - „Better evidence for better mental health: challenges and pathways forward“ i „Evolution and Revolution: The Future of Evidence Synthesis in Cochrane“.

U prvom predavanju, dr. Karla Soares-Weiser je naglasila Cochraneovu ključnu ulogu u oblikovanju budućnosti zdravlja i skrbi kroz transformativne promjene u sintezi dokaza poboljšanim zdravstvenim ishodima, jednakosti, raznolikosti i uključenosti. Kroz drugo predavanje dr. Karla Soares-Weiser je objasnila važnost produciranja i upotrebe čvrstih dokaza o mentalnom zdravlju za rješavanje nesigurnosti u upravljanju mentalnim zdravljem usred sve veće prevalencije i morbiditeta.

Nakon brojnih aktivnosti članova Cochrane BiH, koje smo naveli, bitno je kazati da isti intenzivno rade na prevođenju Cochrane sažetaka, sa engleskog na hrvatski jezik, tijekom cijelog perioda.

Podsjetimo na kraju, Cochrane Bosna i Hercegovina je službeno osnovan 12. svibnja 2018. godine pri Medicinskom fakultetu Sveučilištu u Mostaru kao podružnica Cochrane Hrvatska.

Cochrane je globalna neovisna mreža profesionalnih zdravstvenih djelatnika, znanstvenika, pacijenata, skrbnika i ljudi zainteresiranih za zdravlje, okupljenih oko jednog zajedničkog cilja: izrada i diseminacija Cochrane sustavnih pregleda. Cochrane je neprofitna organizacija s više od 37.000 suradnika u više od 130 zemalja koji rade zajedno kako bi pripremili pouzdane i pristupačne informacije o zdravlju u obliku Cochrane sustavnih preglednih članaka bez ikakvog utjecaja komercijalnih sponzora i sukoba interesa. Rad od Cochrane je priznat kao međunarodni zlatni standard za visokokvalitetne, pouzdane informacije.